

«Узгоджено»

/

Сітюк Юлія Борисівна
студентка групи УА 5
Севастопольського міського
гуманітарного університету

Керівник від бази практики:
Лексунова
Керівник від кафедри:
Макаренко Л.В.

КОНСПЕКТ
УРОКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Тема уроку: «Підрядне речення ступеню та способу дії».
Соціокультурна тема: «Примхи погоди».

Урок проведено 14 жовтня 2012 року у 9-Г класі ЗОШ № 58

Мета: ознайомити дев'ятикласників з типами підрядних обставинних частин способу дії та ступеня і міри, вчити учнів розмежовувати зазначені в темі види обставинних підрядних речень, аналізувати ці речення у висловлюваннях, моделювати й конструювати їх відповідно до комунікативного завдання; удосконалювати пунктуаційну грамотність, поглиблювати навички правильного інтонування речень; розвивати творчі вміння моделювати складнопідрядні речення відповідно до мети й обставин спілкування та використовувати їх у висловлюваннях в усній і писемній формах; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу розвивати спостережливість, уважність, кмітливість; мислення, увагу, уяву; виховувати повагу до рідної мови.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань , урок-змагання

Підручник: Українська мова 9 клас / Н. В. Бондаренко, А. В. Ярмолюк. – К.: Освіта, 2005. – С. 63-65. (Додаток).

Наочність:

оформлення дошки

презентація «Підрядне речення ступеню та способу дії»

Дидактичний матеріал: роздавальний матеріал (таблиця, вправи);(Додаток).

Обладнання: картки з іменами учнів, «чарівні гроші(наклейки)».

Методи і прийоми:

Методи організації сприйняття і засвоєння нового матеріалу	Метод «емоційна хвилина» Робота з підручником. Пояснення вчителя
Методи формування мовних умінь і навичок	Метод вправ гра «Творче моделювання».
Методи і прийоми розвитку мовленнєвих умінь і навичок	Висловлювання за ілюстраціями; Складання речень із запропонованих слів;
Методи та прийоми контролю ЗУН	«Я – вчитель»; виразне читання тексту вчителем та підготовленими учнями; «Орфографічний коментар»; «Вчитель-учень»; «Творчий суд».
Прийоми активізації навчально-пізнавальної діяльності	«Мікрофон»; «Проблемне питання»

ПЕРЕЛІК ДОДАТКІВ[1]

ДОДАТОК А	Сторінки підручника – образи-картинки
ДОДАТОК Б	Оформлення дошки (заплановані записи, розташування наочності)
ДОДАТОК В	Слайди презентації (роздруковано 4 на сторінці)
ДОДАТОК Г ДОДАТОК Ж	Картки "Творче моделювання" Тренувальна вправа

СТРУКТУРНО-КОМПОЗИЦІЙНА СХЕМА УРОКУ

Е т а п у р о к у , с к л а д о в і	Методи й прийоми навчання	Діяльність учня. Форми організації	
І О Р Г А Н І З А Ц І Й Н И Й М О М Е Н Т			

(З х в и л и н и)			
П р и в і т а н н я , н а с т р і й н а р о б о т у	Слово вчителя («емоційна хвилина»)	Малюнки у зошитах	
І І			

· МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ · ТЕМИ І ВИЗНАЧ			
---	--	--	--

Е Н Н Я М Е Т И У Р О К У (4 х в и л и н и)			
« М і к р о ф о н »	Демонстрація, стимулювання інтересу	Висловлювання - прогнозування	
С г о л о щ	Інтерактивна вправа «Імітація. Я вчитель»	Читання назви теми. «Я вчитель»	

ення теми учнем			
Сголещення мети учнями	Пізнавальне завдання	Формулювання мети й завдань учнями	
Запису з	Запис Стимулювання пізнавального інтересу	Запис теми Налоштування на активну працю	

О Ш И Т О Г О Л О Щ Е Н Н Я П О Ч А Т К У З М А Г А Н Ь			
О П Р И Н Я Т Т Я Й З			

А О В О Е Н Н Н Я У Ч Н Я М И Н А В Ч А Л Ь Н О Г О М А Т Е Р І А Л У (6 х в и л и н			
---	--	--	--

) О п р и й н я т т я й у с в і д о м л е н н я н о в о г о т и п у о б с т а в			
--	--	--	--

и н н и х р е ч е н ь « С к л а д н о п і д р я д н і з п і д р я д н и м и с т у п			
--	--	--	--

еню і способу дії» (6хвилини)			
Усвідомлення	Робота з презентацією	Читання теоретичного матеріалу . Узагальнення учнями Конспектування	

г о н а в ч а л ь н о г о м а т е р і а л у .			
2 . Р о б о т а з т е к с т о м «			

Примихи погоди» (13хвиллин)			
2.1.Дотекстові зава			

Д а н н я			
Н а з в а	Прогнозування змісту за назвою	Прогнозування змісту за назвою	
І л ю с т р а ц і ї	Демонстрація ілюстрацій, бесіда	Висловлювання за ілюстраціями	
З н а й о м с т в о з н о в о ю л е к с	Розкриття значення нової лексики	«Займи позицію» (з опорою на довідку підручника)	

и к о ю			
2 . 2 . Т е к с т о в і з а в д а н н я			
Ч и т а н н я т е к с т у в ч и	Виразне читання	Аудіювання тексту	

т е л е м т а п і д г о т о в л е н и м и у ч н я м и			
П е р е в і р к а п е р в и	Бесіда за змістом	Участь у бесіді	

Н Н О Г О С П Р И Й Н Я Т Т Я			
· З · П і с л я т е к с т о в і з а в д а н н я			
К	Вживання нової лексики	Відповіді на питання із	

О М У Н І К А Т И В Н А В П Р А В А : В Ж И В А Н Н Я Н О В О Ї Л Е К С И К И		використанням нової лексики	
П О	Робота з підручником	Пошук порівняльних зворотів у тексті	

Ш У К О В А Р О Б О Т А Р О З Б І Р Р Е Ч Е Н Ь	Робота з текстом	Самостійне виконання завдання	
І V · Ф О Р М У В А Н Н Я			

У М І Н Ь І Н А В И Ч О К У Ч Н І В (1 5 х в и л и н)			
1 . П и с ь м о в а в п			

р а в а н а т в о р ч е м о д е л ю в а н н я р е ч е н ь (д о п о в н и т и р е ч			
--	--	--	--

ення) (4хвиліни)			
Презентація	Інструктаж Виконання роботи Перевірка	Самостійна робота.	
2. Вправа «Твор			

Ч и й с у д » н а в м і н н я к о н с т р у ю в а т и п і д р я д н і о б с т а в и			
--	--	--	--

Н Н і р е ч е н н я с т у п е н я т а с п о с о б у д і ї . (З х в и л и н и)			
Р	Інструктаж	Гра «Оберіть найкраще»	

е ч е н н я н а т е м у « С с і н ь н а д в о р і »	Виконання роботи		
--	------------------	--	--

3. Тренувальна вправа (5 хвилин)		
Встановлення ознак складнопідрядного обставинного речення з підрядним ступеня і способу дії	Інструктаж Виконання роботи Перевірка	Виконання вправи на карті
VI. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКУ УРОКУ (5 хвилин)		

Повторення теоретичних відомостей, нових слів	Мотивування Інструктаж Виконання роботи	Гра «Хто більше, хто краще»
Рефлексія	Рефлексія	Рефлексія
V. ПОВІДОМЛЕННЯ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ (2 хвилин)		
Визначення учнями домашньої вправи,	Мотивування Проблемне питання	Знайомство із вправами підручника, висловлювання Читання завдання вправи
Визначення учнями теоретичного матеріалу для повторення	Мотивування Проблемне питання	Робота з підручником, висловлювання
Запис домашнього завдання	Запис	Запис у щоденниках, взаємодопомога
VI. ОЦІНЮВАННЯ (1 хвилина)		
Оцінювання	Оцінювання	
Рахування наклепок	Стимулювання пізнавального інтересу	

ХІД УРОКУ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Привітання (Слово вчителя)	Підводьтеся, будь ласка, давайте налаштуємося на роботу!	Добрий день!
Емоційна хвилина	- Сьогодні звичайний буденний день, та він одночасно й унікальний, адже більше ніколи не повториться. Лише враження залишаться – веселі чи сумні. Я думаю, що враження від сьогоднішнього уроку будуть лише приємні. - Прислухайтесь до своїх відчуттів. Зобразіть у своїх зошитах, на полях, свій настрій у вигляді смайлика (веселий, дотепний ;сумний, або серйозний). Усміхніться один одному – і до вас прийде радісний настрій, і світ усміхнеться вам. До праці! Я разом з вами! Організована таким чином робота сприяє підвищенню навчальної активності школярів, усуває їхню природну скутість, дає змогу кожному учневі засвоювати навчальний матеріал у природньому йому темпі, засіб створення атмосфери доброзичливості й порозуміння, зняття з душі	Малюють у зошиі.

	дитини почуття страху, спосіб зробити її розкутою, навіяти впевненість у своїх силах, налаштувати на успіх, виявити здібність до творчості. Організаційний етап кожного уроку покликаний створювати атмосферу довіри та доброзичливості, забезпечити нормальну зовнішню обстановку та психологічний настрій учнів на роботу.	
--	--	--

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ТЕМИ І ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ УРОКУ

Повторення вивченого матеріалу за питаннями: Що називається підрядним реченням? Чим відрізняються сполучні слова від сполучників? Які види підрядних речень знаєте? Чому потрібно розрізняти сполучники та сполучні слова? Вміле застосування вправи «Мікрофон», на мою думку, дасть змогу вчителю успішно розв'язати порушені проблеми. Для цього визначила такий алгоритм: визначити рівень		
---	--	--

	підготовленості класу до сприйняття тієї чи іншої технології; провести достатню попередню підготовку; забезпечити послідовність в освоєнні учнями певних прийомів роботи; дати учням інструктивні матеріали.		
	– Хто стане вчителем і оголосить тему нашого уроку?	«Підрядне речення ступеню та способу дії»	
	- Запишемо у зошит число ,тему уроку	Пишуть	

А зараз давайте подивимося які речення називаються підрядними способу і ступеня дії. Складнопідрядними реченнями з підрядними способу і ступеня дії називаються такі складні речення, в яких підрядна частина вказує на спосіб або ступінь дії, про яку йдеться в головному реченні. Підрядне речення способу дії відповідає на питання як? яким способом? якою мірою? наскільки? Напр...: Карпо вийшов з хати і хрюпнув дверима так, що вікна задзвеніли. (І.Нечуй-Левицький.) бути слово так. Напр...: І хто ж іще Тичину прочитає так, як Тичину Вчитель пояснює матеріал, ілюструє прикладами і паралельно	Учні дивляться презентацію та роблять нотатки.	

складає схему–опору на дошці. При цьому не припиняється живий діалог з учнями, які допомагають підібрати приклади, вносять пропозиції щодо правильної побудови опори.		
---	--	--

Перевірка засвоєння теоретичного матеріалу.	-А зараз хто хоче узагальнити усе, що ми дізналися про цей вид речень?	Учні підносять руки. Один з них відповідає.
---	--	---

Робота з текстом

4.1. Дотекстові завдання	Як бачимо, поступово учні привчаються до роботи з підручником, іншими джерелами. Давайте на хвилинку відпочинемо та поглянемо на вулицю. Зараз вже видно, як швидкими кроками до нас наближається зима і може цього року ми матимемо багато снігу. Але погода завжди дуже мінлива та важко сказати, що нас очікує. Саме		
--------------------------	--	--	--

	про це ми зараз прочитаємо текст. Відкрийте підручники на с.101, впр 157.		
Назва	– Прочитайте його назву.		
Настояча бесіда.	Чи знаєте ви, що таке Карпати? Може ви колись відпочивали там з батьками, каталися на лижах чи сноубордах?		
Знайомство з новою лексикою.	Знайомство з новою лексикою		
	Прочитайте слова, подані у рамці, запишіть їх у зошит і обов'язково поставте наголос. Що вони позначають?		
4.2. Текстові завдання			
Виразне читання тексту вчителем та підготовленими учнями	Прочитайте текст про себе, доведіть, що прогулки у горах можуть бути дуже небезпечними. Доберіть свій заголовок до тексту.		

4.3. Після-текстові завдання		
«Пошукова робота»	-Спробуйте знайти підрядні	Знаходять речення.

	обставинні речення способу дії. Розбір речення біля дошки.	Один учень робить коментований розбір на дошці.
Бесіда за змістом тексту	Діти, про що цей текст, чи сподобався він вам і чому? Подивиться на картинку біля тексту яка погода зображена на ній?	Відповідають на питання.
Робота над оволодінням мовними нормами	Прочитайте слова та частини тексту, котрі є виділеними у тексті. Поясніть їх значення, запишіть.	Конспектують слова, пояснюють значення.
На цьому етапі текст настільки виразний, що просто "підказує" методику, сам зміст бесіди: – Спробуйте знайти підрядні обставинні речення способу дії -Скільки їх? - А тепер зробимо розбір одного з речень.		

IV. ФОРМУВАННЯ УМІНЬ І НАВИЧОК УЧНІВ

Творче моделювання (конкурс)	- Подивимось на речення у презентації. Ми маємо скласти складнопідрядні речення, додавши до поданих головних частин підрядні. Записати їх. Накреслити схеми. Хто допише будь-яке (на вибір)	Складають речення
------------------------------	---	-------------------

	речення накреслить його схему найшвидше, той стає переможцем та суддею у наступному конкурсі, і, звісно ж, отримає чарівні гроші. Він усміхнувся, поглянув у той бік, де Вона виглядатиме там, де Людина сама собі створює долю, аби Не можна повернути жодної миттєвості, щоб Як слово не допоможе, то Уранці нічого не можна було впізнати, ніби Як добре бігти босоніж по росянистій траві, коли Вправа «Незакінчене речення» створює ситуацію, що сприяє творчій активності та спрямованості школяра, розвиває його уяву, асоціативне мислення, розв'язувати дедалі складніші творчі завдання.	
--	--	--

Творчий суд.	Переможцем попереднього конкурсу стає..... Завдання: скласти речення ступення або способу дії про осінь, але зауважте, що воно має бути дуже цікавим, щоб сподобатися судді. Суддя має право вибрати 2 найкращих речення.	Складають речення
--------------	--	-------------------

	Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу інноваційних технологій навчання. Технологія «Творчий суд» впроваджена саме для створення конкурентного навчання та ситуації успіху.	
Тренувальна вправа	Прочитати. Охарактеризувати складнопідрядні речення з підрядними способу дії. Зробити синтаксичний розбір одного з них. (Картки) Цвіте липа так буйно й розкішно, що все місто плаває в задумливому мареві. (Ю.Яновський.) Як без повітря, хліба і води не може жити на землі людина, так я без тебе черствію завжди, жадана пісне, подруго єдина. (Д.Луценко)	Робляють самостійно. Два учні, за бажанням, роблять розбір біля дошки.

VI. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКУ УРОКУ

Повторення теоретичних відомостей, нових слів.	У вас є остання нагода отримати наклейки, для цього вам треба відповісти	
--	--	--

	на питання, якщо знаєте відповідь підносите руку. 1. Що таке речення з підрядним способом дії і ступеня? 2. Які питання відповідає підрядна частина? 3. За допомогою яких сполучників ми утворюємо такі речення? 4. Що називається порівняльним зворотом?	
	Учитель дає звуковий сигнал завершення (три оплески)	
Рефлексія	Підніміть руку кому, було важко?	Підносяться руки
	– Який матеріал згадувався найважче?	–
	Підніміть руку кому легко вдалося.	Підносяться руки
	Давайте послухаємо....	Розповідає учень
	Хто став впевненіший і може повторити? Сприяє відновленню послідовності виконаних дій. Усно відтворюється все, що зроблено, в тому числі і те, що на перший погляд здається дріб'язковим.	Розповідає учень

V. ПОВІДОМЛЕННЯ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

Визначення учнями	Наступного уроку ми ще маємо дізнатися багато дуже важливих правил, а	
-------------------	---	--

	завдання додому- вправа 165 с.105. Ви маєте написати невеличкий опис картини, використовуючи порівняльні звороти.	
--	--	--

VI. ОЦІНЮВАННЯ

Сьогодні ви багато працювали. Хто має 3 наклепки, 2 , 1?

[1] Кожен додаток на новій сторінці.